MAR 30 1922

Published and distributed under permit (No. 781), authorised by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXX. — Число 64. — Джерзи Ситі, Н. Дж., понеділок, 20. марта, 1922.

VOL. XXX. — No. 64. — Jersey City, N. J., Monday, March 20, 1922. — THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

КОПАЛНІ ТВЕРДОГО ВУГЛЯ ВІДКИДАЮТЬ ДОМАГАННЯ ЮНІЇ

НЮ ЙОРК, 17. марта. — Представники властителів копалень твердого вугля, що беруть тепер участь в конференції з представниками майнерської юнії, дали нині відповідь на 19 жадань, поставлених юнією.

В сій відповіди представники вуглевих підприємців заявляють, що на загальне домагання суспільности вони мусять обнижити кошти добування вугля, а се не можливо без зниження робітничої заплати, котра становить коло 70 процент сього кошту. Тому властителі копалень твердого вугля не лише що відкидають вимагання робітничої юнії піднести майнерську заплату, але й жадають від неї згоди на знижку майнерської заплати. Зате вони обіцюють повести копалняний промисел так, щоби в ньому усе була робота.

СТРАЙК МАЙНЕРІВ ТВЕРДОГО ВУГЛЯ МАЙЖЕ ПЕВНИЙ.

З огляду на сю відповідь властителів копалень твердого вугля страйк майнерів антрациту видається нині майже певним. Урядники майнерської юнії Юнайтид Майн Веркерс оф Америка зараз приступили до виготовлення начерку страйкової відозви до майнерів. Предсідатель юнії заявив, що ся відозва буде видана зараз, як лише збереться страйковий комітет юнії і поробить відповідні приготовання до страйку.

КОПАЛНІ МЯГКОГО ВУГЛЯ УСТУПАЮТЬ?

ВАШІНГТОН, 17. марта. — Секретар (міністер) праці Дейвис заявив публично, що ряд властителів копалень мягкого вугля згоджується уже відбути з майнерською юнією конференцію не поодиноких вуглевих округів, але всего промислу мягкого вугля.

СЕНАТ ПОПИРАЄ ДОМАГАННЄ УРЯДУ ЩОДО НАДРЕНСЬКОЇ АРМІЇ.

ВАШІНГТОН, 17. марта. — Американські сенатори заявилися за поставленим до аліянтських держав домаганнєм заплачення Америці чверть міліярда долярів за удержанє американських війск над Реном в Німеччині.

Справа виринула в сенаті, як сенатор Бора звернув увагу сенату на заяву французького премієра Пуанкаре, що мовляв Злучені Держави не мають ніякої основи правити від аліянтів заплати за удержанє війск над Реном. Сенатор Бора почав далі збивати виводи французького премієра; він виказував, що американську армію полишили над Реном в інтересі держав антанти, а не в інтересі Злучених Держав. Колиж тепер сі війска в Німеччині не потрібні, то зі сього ще не виходить, що аліянти не мають за них заплатити. Сенатор висловив надію, що секретар стейту Гюз поставить домаганнє дуже рішучо і потрафить виправити від аліянтів належитої заплати.

З виводами Бори згодилися другі сенатори, котрі часто йдуть проти нього. Сенатор Лодж та Андервуд заявили, що аліянти хочуть викручуватися штучкою від заплати. Вони допоминалися від уряду безпроволочного відкликання всіх американських жовнірів знад Рену. Андервуд жалувався, що Америка не має повної репрезентації на аліянтській раді для военних відшкодовань.

РЕЗОЛЮЦІЯ ЗА ПОМИЛУВАННЄМ УСІХ ПОЛІТИХНИХ ЗЛОЧИНЦІВ.

ВАШІНГТОН, 17. марта. — Судовий комітет палати послів почав нині переслухання над внесеною соціялістичним конґресменом Мейором Лондоном резолюцією за випущеннєм на свободу усіх політичних проступців.

На вступі переслухання конґресмен Алберт де Сілвер подав зміст резолюції; вона припоручає президентови Гардинґови ужити своєї власти для помилування усіх сидячих у тюрмах політичних виновників. Після розрахунку конґресмена, є їх нині 113. Після вступного слова предсідателя приступлено до переслухання свідків, межи котрими були представителі соціялістичної партії, Американської Федерації Праці, університетів та ріжних поступових та свободолюбних організацій. Межи ними були також два бувші жовніри, члени організації ветеранів, Американського Леґіона, з котрих один заявив, що Американський Леґіон своїм скрайно назадницьким духом ніяк не представляє загального настрою широких мас ветеранів великої війни.

НОВЕ ДОМАГАННЄ АМЕРИКИ ДО АЛІЯНТІВ.

ВАШІНГТОН, 17. марта. — Секретар Гюз вислав до анґлійського правительства ноту з протестом проти претенсій так званої Турецької Нафтової Компанії, яка претендує до виключних прав до нафти в Мезопотамії.

Американський уряд звертає увагу англійському, що згадана компанія не може мати ніяких виключних прав, бо й Злучені Держави мають мати на нафтових теренах такі самі права, як другі держави.

Справа нафтових теренів у Мезопотамії почалася ще за президентури Вилсона, коли тодішний секретар стейту Колбі став переписуватися з англійським уряд за американські права до сих теренів. (Мезопотамією називається країна межи ріками Евфратом і Тиґром в Азії. Перед війною належала вона під Туреччину, нині вона під англійською владою.)

ВПУСКАЮТЬ НАДВИШКУ ІМІҐРАНТІВ.

ВАШІНГТОН, 16. марта. — Палата послів приняла нині резолюцію, на основі котрої іміґраційні урядники будуть мати право допустити до Злучених Держав понад 2.400 іміґрантів, що прибули сюди понад дозволене іміґраційним законом число. Резолюція ще не була ухвалена сенатом.

Підчас дебати над резолюцією один промовець, демократичний конґресмен Бокс робив закиди, що декотрі перевозові компанії та декотрі іміґрантські ґрупи перекуплють іміґраційних урядників. Він заявив, що особливо на нюйорській іміґраційній стації на Елис Айленд мають робитися страшні надужиття. Другий демократичний конґресмен, Бейкер з Каліфорнії, заявив, що резолюцію внесено в інтересі корабельних підприємств, котрі без сього закона мусілиб витратити якого пів міліона долярів на кошти перевозу назад до Европи недопущених до Америки іміґрантів. Конґресмен Джансон, голова іміґраційного комітету в палаті послів, радив приняти резолюцію, бо вона має на ціли подати поміч проти кривди, випливаючої з невипробованого нового закона.

Сенатовий іміґраційний комітет почав нині працю над новим іміґраційним законом, після котрого обовязуючу силу теперішнього іміґраційного закона малобся продовжити ще на три роки. Місто починати дебату відразу, комітет постановив запитати о опінію департамент праці і відложити дискусію над законопроектом на кілька днів. Відложено також голосованнє в комітеті над внесеннєм сенатора Гариса з Джорджії заборонити іміґрацію зовсім та над внесеннєм сенатора Робинсона з Аркензо допускати на будуче усе надвижку іміґрантів.

САМОУБИЙСТВО З РОЗПУКИ.

В Ню Йорку поповнила самоубийство одна студентка Колумбійського університету, панна Ґлейдіс Ранкел. Самоубийство поповнила в той спосіб, що напустила до комнати ґазу до освітлення. Щоби упевнити собі смерть, дівчина зажила перед відкрученнєм ґазового курка сильної отруї. Її найдено на ліжку, сидячу на високо підставлених подушках. Коло неї найдено фотографію її нареченого, Джана де Бакурта, теж студента Колумбійского університету, котрий помер недавно в шпиталі підчас операції. Коло фотографії студента найдено карточку, на котрій було написано: „Мій дорогий, я не знаю, де я тебе стріну, але я буду за тобою шукати".

СПРАВА ПРОЦЕСУ СТЕПАНА ФЕДАКА

Вже виготовлено акт обжалованя проти Федака і 19 його товаришів на 100 аркушів. Федака і 4 особи разом обжаловується за злочин замаху на вбийство начальника Польщі та „воєводи" львівського Ґрабовського а 15 инших осіб за співучасть в злочині проти держави.

НА ПОМІЧ УКРАЇНСЬКИМ СТУДЕНТАМ НА ЧУЖИНІ, В ЕВРОПІ

В неділю, 19. марта, о год. 7.30 вечір, в Українськім Народнім Домі, 217-19 Іст 6-та ул. Ню Йорк, Н. Й., буде відограна штука з доби революції на Україні, **„Момот Нір"**. В ролях виступають звісні сили: М. Михайлич — Діброва, Юлія Шустакевичева, Катерина Гупалова, М. Петрівський, Грицько Тріщ, В. Білоруський, С. Феселович, і А. Заблоцький.

Товариство Української Молодіжи в Ню Йорку, котре устроює се представленнє, запрошує всіх Українців і Українок з Ню Йорку і околиці.

Чистий дохід призначений на поміч українському студенству на чужині, в Европі.

ВИКЛАД ПРО УКРАЇНУ І ПОЛІТИКУ АЛІЯНТІВ В НЮ ЙОРКУ.

В сю суботу, 18. с. м., о години 7.30 вечір, буде в Ню Йорку в „Лейбор Темпел Гол", на розі 14-ої улиці і 2-ої евені виклад (лекція) А. Д. Марголіна про Україну і політику антанти.

Лектор А. Д. Марголін відомий на Україні автор наукових праць і бувший сенатор українського касаційного суду. Він був послом Української Народньої Республіки в Лондоні аж до угоди Петлюри з Польщею. На лекції він роскаже про події останніх років в боротьбі України за суверенність, на основі власних переживань, помічень і досвідів.

Лекція відбудеться заходом Вільного Українського Товариства Київ в Ню Йорку, на яку воно запрошує всіх нюйорських та околичних земляків.

Початок о год. 7.30 вечер.

ОБОРОНА МУЖА 12 ЖІНОК.

Ісая Мур, котрого недавно арештовано в Індіянополис за двоженьство, а котрий признався самий, що має 12 жінок, заявив в суді, що він не сповна розуму і просить своїх жінок, щоби помогли йому се доказати. Він каже, що він був так нервовий, що часто діставав приступу божевілля і тому він не повинен відповідати за вчинки, поповнені в такі хвилі. Свою просьбу звернув він до одної дівчини в Оґаста, в стейті Канзас, але дівчина заперечила, що вона колибудь була його женою.

ХТО ПАНУЄ В РОСІЇ І НА УКРАЇНІ?

Влада в Росії і на Україні спочиває в чужих руках. З 22 наркомів було: 17 Жидів і 2 Вірмени. З 43 военкомів було 34 Жиди, 8 Латишів, 1 Німець. З 64 комісарів внутрішних справ було 45 Жидів і 17 Латишів. З 30 фінанскомів 26 Жидів і 2 Латиші. З 21 комюстиції бло 18 Жидів, 1 Латиш, 1 Вірменин. З 53 комосвіти було 44 Жиди і 7 инших націй.

ВІДКРИТТЯ НОВИХ ФРЕСОК В СВ. СОФІЇ.

В Києві в Соборі св. Софії відкрито кілька нових фресок. Відкрили їх студенти Архітектурного інституту при обмірі собору.

ВРАНҐЛІВЦІ ЗЇЗДЖАЮТЬСЯ ДО АМЕРИКИ.

В четвер приїхала до Америки ціла громадка прихильників Вранґля, провідника невдачної московської виправи проти большевиків. Межи приїзжими є бувший царський адмірал Алексей Зееф, котрий свого часу бився проти Японців та командував фльотилею контраторпедовців на Чорному Морю підчас світової війни. З ним приїхала його жена та троє дітий. Кромі сього приїхав бувший вранґлійський ґенерал Іван Колесніков, з женою і другі. Всі вони приїхали на одним грецьким кораблі, що плив з Константинополя. Всі вони приїхали третою клясою. Їх задержано на Елис Айленд, де іміґраційні власти мають рішити про їх допущеннє до Америки. Межи втікачами находиться також Володимир Дубінський з жінкою; обоє були співаками цісарської опери в Петрограді.

БЕЗРОБІТТЄ В ПОЛЬЩІ.

Згідно з обчисленнями комісії для провірки торговельної кризи загальне число безробітних у Польщі виносить 183.000 осіб. З того кваліфікованих промислових робітників 42.000 здемобілізованих жовнірів і репатріянтів 100,000. Варшава числить 20.000.

Варшавська рада професіональних союзів ухвалила дня 10. лютого с. р. резолюцію, в якій домагається від уряд кредиту на запомогу для безробітних, урухомлення публичних праць, та забезпечення робітничої кляси перед безробіттєм. Рада взиває всіх робітників скликувати в сій справі збори.

ВИБОРИ ДО ПОЛЬСЬКОГО „СЕЙМУ".

Львівська „Хвиля" містить телефонічну відомість свого варшавського кореспондента про ухвалу зарядження виборів до польського „сейму" на день 25. червня с. р. Кореспондент „Хвилі" поважно сумнівається в серіозність означеного реченця виборів, тим більше, що до хвилі їх розписання треба би полагодити цілий ряд формальностий, без яких такі вибори відбутись не можуть. Хиба що день 25. червня відноситься не до біжучого а до 1924 року.

ДОБРЕ ПОГОСТИВСЯ.

Недавно приїхав до Львова оден купець з Франції і вступив до каварні „Ді ла Паікс" на снідання. По снідашю сягнув до кишені за грішми, та по них і слід загинув. І не міг вийти з дива, бо ще при вході до каварні провірив, що гроші були. Сумка величенька, бо 8 міліонів!

БУНТ І ВТЕЧА ВЯЗНІВ.

В Ґродзіску коло Варшави розоружили вязні вязничних сторожів і в числі 16 утікли з тюрми. Всі вони небезпечні бандити, що мали відсиджувати тут довгу кару. Інтервенцію варшавської жандармерії унеможливили якісь „союзники" тим робом, що тої ночі перервали між Варшавою а Ґродзіском телефонічні дроти.

БОЛЬШЕВИКИ ЖАЛУЮТЬСЯ ПЕРЕД ФРАНЦІЄЮ, ЩО ДРУГІ ДЕРЖАВИ ЇХ НЕ ТРАКТУЮТЬ СПРАВЕДЛИВО

ПАРИЖ, 17. марта. — Французький премієр Раймонд Пуанкаре одержав сьогодня довшу радіограму з Москви, від большевицького комісаря заграничних справ Юрія Чічеріна, в якій він підносить свої скарги і жалоби ізза неприхильного трактовання буржуазними державами большевиків з нагоди приготовань до ґенуенської міжнародньої господарської конференції.

Він каже, що большевиків не прошено на раду експертів (знавців), що радились у справі ґенуенської конференції, і в сьому підозріває буржуазні правительства, що вони в Ґенуї хотять заскочити большевиків довершеними подіями.

З того Чічерін не вдоволений і заявляє, що Росія готова приєднатись до конференції буржуазних держав, але тільки на рівних правах.

Він пише до Пуанкаре так:

„Ґенуенська конференція мусить радикально ріжнитись від попередніх европейських конференцій. Не сміє бути ріжниці між побідниками і побідженими, між великими і малими державами, межи советськими і буржуазними правительствами. Всі мусять мати рівні права і працювати разом для загальної економічної відбудови".

Далі Чічерін заперечує чутки про повстання в Росії і про те, що большевицький уряд має скоро впасти, та буцімто большевицький уряд дає гроші на розкладову аґітацію в аліянтських арміях.

Натомісць, каже він, большевики мають незбиті докази, що проти них організується військо в сусідних державах і творяться нові протибольшевицькі союзи.

Чічерін теж зазначує, що Москвини бояться, що з ґенуенської конференції нічого не буде.

Вкінці він запевняє премієра Пуанкаре, що основною підставою теперішньої большевицької політики є ПОВОРОТ ДО ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА В РОСІЇ. Большевики намагаються, повідає він, створити умови для приватного бизнесу в промислі, хліборобстві, торговлі і перевозі. Большевики хотять розширити права власности для жителів у Росії, а також цілком скасувати „чрезвичайку" (надзвичайну комісію для нищення ворогів большевизму) і тому сподіваються співділання для довершення тих заходів зі сторони буржуазних держав.

ТОРЖЕСТВЕННИЙ ОБХІД В ДЕНЬ СВ. ПАТРИКА В СТОЛИЦІ ІРЛЯНДІЇ.

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 17. марта. — **Нині Ірляндці обходили тут національне свято св. Патрика з небувалою величностю. В манїфестаціях взяли участь церкви, війско і горожанські орґанізації.**

АЙРИШІ ОБХОДИЛИ СВОЄ НАЦІОНАЛЬНЕ СВЯТО ПО ЦІЛІЙ БРИТАНСЬКИЙ ІМПЕРІЇ.

ЛОНДОН, 17. марта. — Відомости з усіх сторін британської імперії вказують, що Ірляндці скрізь у Великій Британії і по британських домініях обходили святочно день св. Патрика.

УЛИЧНА БОРОТЬБА В ІРЛЯНДСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНЕ СВЯТО.

КОРК, Ірляндія, 17. марта. — Нині в день св. Патрика счинилась була борня між приклонниками Ірляндської Вільної Держави і загорільцями з табору республіканців. В перестрілці убито одного чоловіка і двох ранено.

ІТАЛІЙСЬКЕ ВІЙСКО ЗАЙМЕ ФІЮМЕ ДЛЯ УДЕРЖАННЯ ЛАДУ.

РИМ, столиця Італії, 17. марта. — Італійське правительство видало наказ вислати італійське військо з Трієсту для заняття пристаневого вільного міста Фіюме (Реки), яке тепер находиться в руках італійських повстанців з табору „фашістів".

Окупація відбудеться під проводом ґенерала Санни.

Окупація має на меті удержанє порядку в місті, особливо вчасі вибору правного виборного правительства міста.

ПОЛЬЩА НЕВДОВОЛЕНА, ЩО ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА ПРИЗНАЛА ЛИТВУ.

ПРАГА, столиця Чехословаччини, 22. лютого. — Чехословаччина признала правно правительство Литви.

У Варшаві принято відомість про се з невдоволеннєм і навіть за ворожий крок Чехословаччини проти Польщі, бо литовсько-польські відносини є дуже напружені з причини польських заборчих цілий на Сході.

СЛОВАКИ ДОМАГАЮТЬСЯ САМОСТІЙНОСТИ.

ПРАГА, столиця Чехословаччини, 28. лютого. — Словацька газета „Словацька Політика" (виходить в Пресбурґу) повідомляє, що провідник Словаків, які стремлять до визволу зпід чеської неволі, Єдлічка, сими днями вернувся з Америки й утворив незалежний словацький уряд. Сей уряд надіслав до аліянтської Конференції Амбасадорів в Парижі меморіял, в якому заявляє, що він не признає чесько-словацької республіки, бо аліянтські держави вирішили долю Словаччини без попереднього порозуміння зі словацьким народом, а Чехи зломали свою обітницю, яку вони дали Словакам в Питсбурґу в Америці. Меморіял вкінці заявляє, що не може бути бесіди про співжиття Словаків з Чехами в одній державі.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 493 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЦЕРКВИ ТА ГРІЗЬБА ВУГЛЕВОГО СТРАЙКУ.

„Як доносять з Вашінґтону, американські католицькі та протестантські церкви обеднялися для публичного заклику в справі загрожуючого вуглевого страйку. Так звана Федеральна Рада Церков Христа в Америці, котра обеднює всі протестантські церкви Америки, та Національна Католицька Рада Добробуту, анальоґічна до попередної католицька орґанізація, роблять заклик до властителів копалень та майнерів полагодити свої непорозуміння через безпосередну конференцію та збірне торгованне (юнійну умову). Заклик стоїть на становищи, що належиті відносини межи підприємцями та робітниками є сущою вимогою суспільного ладу і справедливости, і колиб так котра сторона не згодилася на конференцію, то вся суспільність на неї зложить вину за ті шкоди та терпіння, які американському народови прийдеться переносити через сю відмову. Далі заява звертає увагу на заключену тому два роки умову межи обома сторонами, котрою вони зобовязалися відбути конференцію перед упливом речинця для договору. Само се зобовязанне повинно вистарчати до відбуття конференції. Навіть якби такої умови не було, то досвід минувших 20 літ в американських промислах повинен навчити неохочу сторону про вагу мира в промислах та про шкідливість і марнотравність всякої перерви.

Можна сумніватися, чи відозва протестантських та католицьких церков поможе полагодженню вуглевого робітничого питання та чи вона спонукає властителів копалень згодитися на відбутте конференції з представниками юнії. На всякий случай, хочби навіть заклик церков лишився голосом вопіющого во пустини, самий факт обеднання церков для заяви в суспільній справі останеться важною подією в суспільнім і релігійнім життю. Спільну заяву американських протестантів та католиків треба піднести ще тим більше, що в нашій суспільности підносять голову люди, котрі хочуть завернути наш народ до середних віків поширюванням релігійної ненависти. Коли в них самих на тільки розуму нема, щоби чесно ширити чи обороняти свою віру, то хоч примір поступовання противних собі церков серед культурних народів викличе сором серед наських апостолів релігійної незгоди і переконає їх, що часи релігійної ненависти минули безповоротно.

ЩЕ ПРО ОРІЄНТАЦІЮ ГАЛИЦЬКИХ ЖИДІВ.

Подана нами стаття жидівського діяча С. Познера про становище галицьких Жидів в галицькій справі замітна для нас Українців ще одним.

У нас і не у нас говориться частенько про московський большевизм як про видумку Жидів. Мовляв, Жиди опанували російською комуністичною партією і завели в Росії рай для жидівського народа. Колиб так дійсно було, то про се певно зналиб передусім галицькі Жиди. Тоді вони певно стремілиб до прилучення Східної Галичини до Росії.

Тимчасом галицькі Жиди через своїх провідників заявляються за самостійною галицькою державою. Знак, що галицькі Жиди не вірють в рай для Жидів в советській Росії. Знак, що Жидів, котрих так богато серед большевицьких комісарів, самі Жиди не уважають Жидами, але Москалями. На думку галицьких Жидів, жидівські комісарі в Росії такі самі національні перекінчики, як ті Українці, що станули на службу моковських завойовників України, є українськими ренеґатами в очах Українців.

Зрештою, колиб навіть московські большевики не признавалися Жидами, як сего бажають галицькі Жиди, але колиб вони в Росії завели красний лад і порядок, то вже можемо бути певні, що тоді й серед галицьких Жидів повставби сильний рух за прилученнем Галичини до Росії. Колиж галицькі Жиди мимо великого числа жидівських комісарів все таки не спішаться під покривало білокаменної Москви, то знак, що большевицька Росія не тішиться гарною опінією серед галицьких Жидів. З огляду на те, що галицькі Жиди яко торговельний народ мають дуже богато нагоди стикатися з російськими Жидами і від наочних свідків пізнавати порядки, які там завели большевицькі комісарі, орієнтація галицьких Жидів на самостійність західних українських земель є дуже замітна.

НЕЧУВАНЕ ЛЯЦЬКЕ ЗВІРСТВО.

Коло личаківського двірця у Львові стояли могили чотирох українських стрільців, похоронених тут в 1918 р. Дня 18. лютого розкопали їх якісь „культурні" людці, забрали кости борців і повезли невідомо куди. Кличе о пімсту до неба!

ВИКИДАЮТЬ З ПОСАДИ ЗА УКРАЇНСЬКУ МОВУ.

Почтову урядничку О. П. з Гожанни Великої коло Рудок в Галичині, видалено з посади за те, що говорила зі сторонами по українськи. Зроблено се на донос жандарма.

ПОЛЯКИ ЗНОВ ГОВОРЯТЬ ПРО УКРАЇНСЬКУ ГАЛИЧИНУ.

(Від власного кореспондента).

Польський міністер внутрішних справ Довнаровіч був 23. січня в Кракові і говорив там представникам польських політичних круґів про ріжні справи польської політики.

Між иншим згадав також про українську Галичину, яку очевидно називає „східною Малопольщею". Отже сказав, що польське правительство старається, щоби в „східній Малопольщі" наступило успокоєнне умів, що Українці повинні мати бодай такі права, які мали під Австрією та що взагалі не треба Українців дражнити.

В сих словах польського міністра внутрішних справ — що слово, то польська безличність.

Каже польський міністер внутрішних справ, що польське правительство старається не дражнити Українців. І рівночасно має безличність називати споконвічний український край, який від перших галицьких князів називається Галичиною, який зберіг ту назву і під ярмом давної Польщі і під пануванням Австрії, — називати „східною Малопольщею"! Се називається: „не дразнити Українців"!

За „успокоєнне умів" старається польське правительство таким способом, що наповняє Українцями вязниці, — нехай там успокоюються. Тай держить їх у голоді й холоді, щоб були спокійнійші.

З „правами", які польський міністер обіцює для Українців, — то так, як у казці про бідного жида й рабина.

Оповідають — був бідний жид, який торгував онучами, мав богато дітий і козу, коза стояла припнята до дерева, онучі стояли під хатою, а діти розібрали сусіди. Але жид нарікав на біду і пішов до рабіна, щоби йому що порадив. Рабін казав і діти і козу й онучі позабирати до хати. Розуміється, в хаті настало пекло. Тоді рабін знов порадив, щоб козу припняти до дерева, онучі винести під хату, а діти роздати до сусідів. Коли жид се зробив, аж відітхнув, так йому добре стало після того пекла, яке було в хаті тоді, коли там були і діти і коза й онучі.

Так Поляки в Галичині скасували всі права Українців, виняли їх з під права, мучать їх по вязницях. І сподіваються, що коли після всіх тих знущань привернуть українцям ті права, які вони мали під Австрією, то український нарід, втомлений польськими знущаннями, зрадіє, що йому полекшало, і буде вдоволений.

Та даремні польські надії. Український нарід Галичини мав свою державу, яку девять місяців боронив своїми грудьми проти польських грабіжників, — і ніякі „права" під польським ярмом його не вдоволять. **Український нарід Галичину мусить знов відзискати свою державну незалежність.**

А польському міністрови внутрішних справ, який каже, що не треба дражнити Українців, можна відповісти тільки одно:

Коли Польща не хоче дражнити Українців, то нехай забирається з української землі!

• • •

Польські соціялісти заговорили знов про автономію для української Галичини. Соціялістичні часописи: і варшавський „Робітнік" і краківський „Напшуд" розписалися про те, що українській Галичині **конче** треба дати автономію, бо инакше Польща готова втратити сей край. При тім вказують на примір Ірляндії, яка в кінци таки побідила в боротьбі з Анґлією.

Польський соціялістичний клюб у варшавськім соймі також ухвалив знов, що треба виступити в соймі з проєктом автономії для Галичини.

Ну — і як усе було доси — польські соціялісти, які працюють на терені української Галичини, знов запротестували проти того, щоб Галичині давати автономію.

Згадую про сі виступи польських соціялістів здвох причин:

По-перше згадані польські соціялістичні часописи, домагаючися для української Галичини автономії, стверджують, що теперішній польський режім у Галичині, се режім страшного гнету над українським народом.

А по друге сі виступи польських соціялістів цікаві з огляду на те, як польські соціялісти мотивують потребу надання автономії українській Галичині. Отже кажуть вони, що автономію треба українській Галичині надати тому, бо **инакше Польща готова сей край втратити.**

Значить, не ідея, що український нарід має таке саме право на свободу, як польський, присвічує тут польським соціялістам, тільки руководить ними інтерес Польщі, **інтерес панування Польщі над українською Галичиною.**

В тім, що українська Галичина повинна стати частю польської держави, всі Поляки згідні. Ріжниця тільки в тім, що одні думають, що вдержати українську Галичину для Польщі можна як найбільшими переслідуваннями і винищуваннями українського народу, а другі знов (і до сих належить польські соціялісти) думають, що лекше буде вдержати українську Галичину для Польщі „автономією". Очевидно, при „автономії" Польща таксамо нищила би український нарід, тільки се на зверх менше разило би, бо можна би було дурити світ „автономією".

Зрештою я вже в свій час, як польські соціялісти уявляють собі ту „автономію", для української Галичини. Найперше хотять великий кусень української землі разом з нафтовими богатствами в околици Дрогобича відрізати від української Галичини і прилучити до Польщі без ніякої автономії як „чисто польську землю", — ну, а решту польщили би поволи далі, маскуючися „автономією".

В кінці ще одно: Не треба думати, що польським соціялістам справді так лежить на серці хоч-би й така обкроєна „автономія" для українського народу Галичини. Ні, як би не те, що в міжнародній політиці справа української Галичини став все голоснійша, польські соціялісти ні пальцем не рушилиби.

Особиво неприємне для польських соціялістів те, що соціялісти инших держав печуть їм очи українською Галичиною. Соціялістичний посол варшавського сойму д-р Діяманд зі Львова, який недавно їздив до Англії, жалується, що англійські соціялісти все його питали, чого шукає Польща в українській Галичині.

З сеї причини польські соціялісти видумують ріжні проєкти про „автономію" української Галичини, щоб мати чим виправдатися перед заграничними соціялістами.

• • •

Одним словом, чи польське правительство, чи яка польська партія, до соціялістів включно, говорять про потребу полагодження справи української Галичини тільки тому, щоб замилити очи політичному світови і відсунути на далі міжнародне рішенне галицької справи, а тимчасом нищити український нарід і польщити український край.

„Час для нас працює" — кажуть усі Поляки і тому хотять як найдовше держати українську Галичину під своєю окупацією.

Розуміється, український нарід на піяку приману польської „автономії" не піде. Він буде боротися проти польських грабіжників доти, доки не осягне повної державної незалежности своєї землі.

Прага, 27. січня 1922.

Д-р Михайло Лозинський.

ЯКА СЕ СЕРЦЮ ВТІХА!

Ух, яка се серцю втіха,
Як снігом біліє стріха,
Як хати, церкви, стодоли,
Як ліси, лани і поле
В білу одіж приодіті
Сплять глубоким сном сповиті!

Куди глянеш — біле море,
Забіліись сині гори,
Тілько ріки між горбками
Вються чорними нитками,
Й чорна галич невесела
З криком мчиться понад села.

Наче коник в чистім полю
Рветься серденько на волю
Погуляти, побуяти,
Вітра в полі доганяти.
Ух, яка се серцю втіха,
Як снігом біліє стріха!

Завадович Роман.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДОПИСІ

ЧЕСТЕР, ПА.

Під розвагу всім членам У. Н. Союза.

Нема Українця, котрий не бачив, би, що саме тепер поміч для рідного краю найпотрібніща. Хиба камінне серце скаже, що не треба дати бідним вдовам і сиротам по убитих в війні українських жовнірах.

Таксамо нелюд той чоловік, що каже: не дай сліпому, хорому, без ніг, без рук каліці інвалідови, що своє здоровлє утратив у бою за свободу свого народу. — Сотки тих українських немічників простягають руки із просьбою до нас із Відня, Праги, Галичини та із ріжних закутків світла, де їх лиха доля замела.

А чи читали, як бідують недобитки нашої славної, галицької армії? Чи не чули, що з голоду і холоду умерло вже богато тих найлучших синів України, наших Січових Стрільців?! Чи не читалисьте, як українська дитинка замерзла у таборі воєнним в Чехословаччині?! Чи не знаєте, що наші українські жовнярики не мають ні в що одягнутися, ні чим навіть прикритися у люту студінь?

А студенство наше викидають на вулицю, бо не мають заплатити чим ренту. — Сотки нашої надії — української молодіжи не має змоги вивчитися через брак фондів.

Українці в Америці! — З усіх сторін чуємо стон і плач і просьбу нещасних із нашого роду. То стогнуть і молять нас наші найлучші брати, то плачуть ті, що віддали і ще раз віддати готові здоровлє і само життє для України.

Коли вони бідують то не для себе, а з любови до рідного краю. Не хотять піддати своїх буйних голов під ненависне ляцьке ярмо — і тому живуть у крайній нужді — на чужині.

Нехай розбудиться наша совість! Не будьмо глухі на їх просьбу, не вбиваймо їх надії своїм студеним холодом.

От і Рідна Школа сподіється на нашу поміч. Ляхи радіби, щоби сполячити весь наш нарід через ляцьку школу. Наш нарід творить супроти того свою власну. І у тім мусимо їм помочи.

Та спитаєтеся як? — Нема нічого лекшого. От хайби кождий член У. Н. Союза вплатив до головної каси що-місяця тільки 2 центи, то вже мальби ми около 250 дол. на народну поміч.

Гей славні члени У. Н. Союза! Порадьтеся на своїх мітинґах і не дайте заспати цеї справи. Громада по ниточці а бідному сорочка. Подумайте, що як би ми дали нікля, то прийшлоби вище 600 дол. на спомогу нашим нещасним.

А нумо браття! Засипмо ухвалами Головний Уряд, щоби розписати референдум, щоби створити назад народний фонд для тих, що без цеї допомоги можуть згинути.

Хай не буде ні одного члена У. Н. Союза, що пожалівби дати 5-центів місячно на сиріт, калік і других бездомних, найкращих синів і дітий нашого народу.

Я думаю, що ми негайно відповімо на сю пекучу потребу, на ту страшну недолю просячих нас братів.

Поможім їм, поможім у їх страшній нужді!

Іван Михальцеви.
член відд. 388 У. Н. Союза.

—о—

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Братство св. Петра і Павла У. Н. С. в Сиракюз, ухвалило одноголосно на місячнім мітинґу, дня 12-го лютого с. р., щоби віднестися до Головного Уряду У. Н. Союза з просьбою, щоби перевести референдум поміж відділами в справі податку на народний фонд. Це булоби прямою байдужностию, колиб ми не відновили народного фонду тепер, коли рідні люди потрібують найбільше нашої помочи. Відзиваємося отсим до всіх відділів У. Н. Союза і просимо, щоби негайно скликали мітинґі і ухвалили без проволоки цю пекучу справу. Кілька центів це дрібниця, а разом зробиться сума, яка вирятує життє тисячам найлучших дітий України.

Замість слів покажім ділом, що любимо Батьківщину і що хочемо подати поміч проти ворожих замислів ворогів.

Сповнім свій патріотичний обовязок тим, що переведемо чим скорше ухвалу, що будемо платити по кілька центів місячно на народний фонд.

ЗА УРЯД:
Ник. Кмин, предс.
Андрій Варян, секр.

З ГОЛОСІВ ПРЕСИ.

СХІДНА ГАЛИЧИНА В ПАРИЖІ.

Для характеристики польського соціялізму подаємо статтю „Роботніка" з 12. лютого с. р. під наведеним в горі написом. Становище центрального органу ППС. (Польської Партії Соціялістичної) буде для наших читачів тим більше цікаве, що воно наближається до становища типу „кресового Поляка".

Недавно повалений румунський міністер Таке Йонеску, помістив у „Ревю де Франсе" статтю, в якій старався виказати, що для недопущення до російсько-німецького, політичного і економічного союза, являється конечним залишити Східну Галичину при Польщі.

Ця стаття обурила віденських Українців, панів Назарука та Петрушевича — і дневники віденської буржуазії заповнилися протестами проти румунських аспірацій.

П. Петрушевич обговорює обширно, як то Польща, загарбавши Східну Галичину, нищить і гнете її, та домагається суверенности Східної Галичини. Очевидно не розходиться тут о саму Галичину, а йде річ і про властиву Україну, бо і її долею розпоряджує п. Петрушевич, зманюючи опінію світа богатствами краю, який по обчисленням п. Петрушевича має займати міліон кільом. вк. і 55 міл. населення.

Пляни п. Петрушевича не дуже нас тут обходять — і говорячи правду — мало що нас зворушують.

Але п. Петрушевич не обмежується на поучуванню світової опінії тільки при помочі біржевих віденських газет. Він шукає й інших доріг для пущення своїх політичних замірів у світ. Його агентів знайдете потрохи всюди: в Женеві, Парижі, Лондоні, Вашинґтоні, не говорячи вже; що є вони головно в Берліні. В Женеві (д. 27. вересня, 1921) Ліга Народів висказала бажанне, щоби великі держави, союзні і остаючі в порозумінню, управильнили в можливо найблизшому часі правний статут Східної Галичини.

Се бажанне не вистарчає петрушевичівським агентам з Відня і Берліна. В Парижі, Лондоні, Вашинґтоні є уряди і є публична опінія. З ними справа не легка. Бож кромі п. Петрушевича є там ще інші Українці: п. Моркотун, який головно балакає про цукор але й не гордить нафтою, коли обговорює з державними мужами, біржевиками та промисловцями... конечність боротьби з советською республікою п. Раковського. Є там ще представники іншої України, народно-хлопської, — представник Петлюри, для якого енунціяцій мають зичливе ухо офіціяльні французькі політики. Є там замасковані або і явно виступаючі (як в Англії й Італії) большевицькі політики.

З урядами справа отже не легка, а найкрасший доказ того та обставина, що доля Східної Галичини вирішувана „остаточно" від часів Мирової Конференції в 1919 р. — до нинішнього дня стоїть під знаком питання а правне положенне Східної Галичини не змінилось від того часу, коли Мирова Конференція і Найвисша Рада уперве згадали про її долю.

Але лишається публична опінія. НЕМА ПОЛІТИЧНОЇ ҐРУПИ ЧИ ОРҐАНІЗАЦІЇ, ЯКІЙ БИ АҐЕНТИ П. ПЕТРУШЕВИЧА НЕ ЗАВДАЛИ ТРУДУ ЗАЙМИТИСЯ СПРАВОЮ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ. Соціялісти, радикали, масони, католики, парлямент, преса, всі чинники публичного життя пущені в рух, щоби суверенні права Східної Галичини допровадити до політичної свідомости світа.

На днях трапили до переконання професора фільософії, ще донедавна офіціяльного приятеля Польщі, п. Ґабріеля Сейллеса, в тому напрямі, що Східна Галичина має право до політичної суверенности. Шановний старець, що з такою переконуючою силою боронив прав Польщі до суверенности в 1916 р., в критичній фазі війни, в супереч всій французькій опінії, за життя царату, коли то сенатор Думерґ їздив жертвувати безінтересовність Франції для західних границь Росії за ціну безінтересовности Росії до східних границь Франції, — ТОЙ СТАРЕЦЬ ТЕПЕР В СПРАВІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ ВИСТУПИВ ПРОТИ ПОЛЬЩІ. Пійшов до Ліґи Оборони Прав Чоловіка і Горожанина, де він є віцепрезидентом, і заступивши в головстві неприсутного президента Біссона, соціяліста Поля Бонкура і скарбника Алфреда Вестераля, зголосив протест проти правління Польщі у Східній Галичині.

Протокол Ліґи звучить дословно:

П. Сейллес заявляє, що він приняв делеґацію Східної Галичини. Той край, з хвилею, коли розпадалась австрійська монархія, „уконституувався яко самостійна держава. Мирова конференція, застерігаючи принцип незалежности того краю, уповажнила Польщу до військової окупації Східної Галичини". Сейллес пропонує отже Центральним Комітетам Ліґи приняти таку ухвалу:

Ліґа Оборони Прав Людини, зваживши, що в листопаді 1918 р. Східна Галичина уконституувалась яко самостійна держава по думці права, яке прилугує народам розпоряджатися самим рішати про свою долю;

зваживши, що Польща виповіла зараз анексійну війну новій державі та що дійсно 25. червня 1919 р. мирова конференція уповажнила Польщу до військової окупації Східної Галичини, застерігаючи суверенність для того краю союзним державам;

зваживши, що Польща використала признане їй право військової окупації, в ціли узурпування для себе суверенности з цілою брутальностю, розстрілюючи Українців без суду, анкладаючи податки і контрибуції, змушуючи населенне давати рекрута, кольонізуючи край польськими селянами і т. д., жадає:

1) щоби союзні (аліянтські держави створили орґан контролі, який стеріг би виконування прав, звязаних з окупацією;

2) щоби згідно з ухвалою Ліґи Народів з дня 27. вересня, 1921 визначити політичний статут Східної Галичини французьким урядом у порозумінню із союзними державами;

3) щоби статут згідно з волею величезної більшости мешканців узнав самостійність української держави, яка оголосила свою незалежність 9-го листопада 1918 р., знищену тільки шляхом насильства.

Се внесенне ухвалено і вислано до французького уряду, до преси, до Ліґи Народів, до французького союза приятелів Ліґи Народів і до польського товариства оборони прав людини і горожанина.

Нашим читачам — пише далі газета „Роботнік" — не потребуємо широко ясувати всіх недокладностий і фальшів, що містяться в повисшому документі, Поміщені тут правда з ложею; з поізрно наведених тут актів і дат — французький читач чує тут тільки уривки тих актів, — і зачинає думати, що Польща є у Східній Галичині попросту узурпаторкою, і що Східна Галичина має потрібні умови стати незалежною державою.

Але факт лишається фактом. Французька Ліґа має стокількадесятьтисяч членів. І Бюлетин Ліґи має певно до 200 тисяч читачів. НИНІ МОЖНА НА ЗАХОДІ СКАЗАТИ, ПРО ПОЛЬЩУ, ЩО КОМУ ЗАХОЧЕТЬСЯ, І КОЖДИЙ В ТЕ ПОВІРИТЬ, ХОЧБИ Й НАЙПОВАЖНІЙШИЙ МУЖ. ТАКИЙ Є МОРАЛЬНИЙ КРЕДИТ ПОЛЬСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ. Добре собі се запамятати. Здалосяб пригадати „сеймови", який нітрохи не журиться польською репрезентацією заграницею, — що занедбує свої головні обовязки, бо його байдужність зруйнує моральну опінію польської держави на широкім світі.

Треба би пригадати, що значить пропаганда, що значить нездарні аґенти тої пропаганди, що значить брак средств на ту пропаганду.

Ми мали підпору на Заході. Найкрасші імена, найбільші уми демократичного табору служили безінтересовно польській справі.

А подбала про них польська річпосполита? Яким робом вшанувала їх заслугу, чи висказано їм своє признанне? Чи „сейм" згадав де їх назвиска? Не сиділи вони що правда на королівських престолах і убігались хапчиво о ордери. Та чули, що Польщі подобаються на Заході тільки оборонці „престолів і вівтарів", та що шукає вона помочі у кардиналів. Веде боротьбу з вільною думкою; основує католицькі університети; розсилає кардиналів та епископів до президентів демократичних републик, з відчитами про „цуд над Вілсом", закладає за ініціятивою ксьондза Лютославського Міжнародні Ліґи для боротьби з Жидами.

Сі люди — відвернулись від Польщі. Їх безкорисне привязанне переміняється поволи в ненависть. Може се й приносить нам велику шкоду. І нібито не легковажимо їх поглядів. Ми все апелюємо до світа. І все шукаємо опертя то над Секваною, то над Тамізою. Оперття о що? О що-ж, як не о публичну опінію? Недавно переконалися ми на дрібнім примірі, на примірі Боя, — як боронимо своїх інтересів. А примір професора Сейллеса є куди прикрійшим.

Та не вистарчить простувати злу волю. Треба в Польщі творити умовини, які би давали підставу до „пропаганди". Треба ділати. Треба зірвати з політикою струса, безумної пасивности і заячої відваги. ТРЕБА РОЗУМНОЇ І ВІДВАЖНОЇ ІНІЦІЯТИВИ В СПРАВІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ! ТРЕБА ЗЕЛІЗНОЮ МІТЛОЮ ВИМЕСТИ З ТОЇ КРАЇНИ ВСЮ ПОЛІТИКУ ШОВІНІЗМУ І БЕЗУМСТВА СУПРОТИ УКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ!

ЕВРОПЕЙСЬКА ОПІНІЯ ЗГІДНА З ТИМ, ЩО ТЕ ВСЕ, ЩО ТЕПЕР МАЄ МІСЦЕ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ, СЕ ПРАВНО І ФАКТИЧНО ВІЙСКОВА ОКУПАЦІЯ. Якщо Польща надасть тій дільниці політичну автономію, зникнуть всі квестії окупації, протекторату Ліґи Народів, заперечення Польщі суверенности у Східній Галичині.

Ендецькі методи знайшли свій відгомін м. н. власне в опінії французької Ліґи „Оборони Прав Чоловіка і Горожанина". Треба здерти більмо з очий польської суспільности у Східній Галичині. Хай воно нарешті прозріє; хай побачить, до якої пропасти ведуть її злі пастухи.

УКРАЇНСЬКІ ІМІҐРАНТИ І ІМІҐРАНТКИ!

ЯК ХОЧЕТЕ ОБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ АБО РОДИНУ НА СЛУЧАЙ СМЕРТИ, КАЛІЦТВА АБО ХОРОБИ, І БУТИ ПЕВНИМИ, ЗАПОМОГИ НА СЛУЧАЙ НЕЩАСТЯ, — ПРИСТУПАЙТЕ ДО НАЙСТАРШОЇ, НАЙБІЛЬШОЇ ТА НАЙБОГАТШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ, ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ВІДОЗВА

До усіх ситизенських товариств, організацій бувших жовнірів американської армії, центральних запомогових організацій та їх відділів, українських дієцезій та їх парохій, Січової Організації та її усіх відділів і до усього українського загалу в Злучених Державах.

Браття: —

Тяжкі кайдани, які наложив в старім краю на наш нещасний та спокійний народ кат-лях, а в яких наш нарід стогне уже від трох літ, приневолили нас Українців, американських горожан станути до визвольної боротьби проти ляцької тиранії. Жаден у світі народ не зазнав тільки терпінь та мук від своїх ворогів, що зазнає наш нарід від страшного тирана-ляха.

Позбавлений найпримітивніших людських прав, через грабованнє майна, паленнє церков та сіл, замкненнє шкіл, завішеннє часописий, запроторенне усеї нашої інтеліґенції і свідомих селян та священства в смердячі тюрми, безмилосердне знущанне над нашими братами, сестрами та їх діточками, заборона навіть говорити та молитися рідною мовою, окруженнє нашого народу зелізним муром так, що він уже знесилений не має способу пожалуватись перед другими народами світа та оповісти про ті страшні кривди, які терпить від своїх страшних катів, і зажадати від них помочі для визволення з тих кайдан, — ми американські горожани та бувші жовнірі американської армії взяли на себе сей обовязок, святий обовязок, стати до отвертої та завзятої боротьби за наш поневолений нарід та за його права.

Однак Ви, Браття, що не є ще американськими горожанами, мусите прийти з помочию в тій визвольній боротьбі і то зараз, бо як не станете разом з американськими горожанами та бувшими американськими жовнірами до боротьби, то боротьба та буде безуспішна. **Длятого ми просимо Вас всіх, Браття, поможіть не тільки морально але й матеріяльно.** Тепер власне має рішитись доля нашого рідного краю, і як ми тепер не станемо усі разом як один муж в його обороні, так опісля може бути запізно.

Нині виступає уже за нашим стараннем Конґрес Злучених Держав перед заграничним урядом в справі наїзду ляхів на наш рідний край. Незадовго уже піде наша велика депутація до Вашинґтону, аби живими устами росказати про ляцьке панованне над нашим народом.

В тімсамім дні зідуться відпоручники, яких Ви виберете, і представителі організацій на ВЕЛИКУ РАДУ, СОЙМ до Вашинґтону. Вони будуть не тільки свідками нашого грімкого протесту, але також візьмуть живу участь в тім протесті, а відтак усі разом як одна родина порадимось, що нам дальше робити. Там ми запросимо на ту раду також і окнґресменів та сенаторів, аби вони виділи, що ми всі стоїмо за нашим рідним краєм.

Длятого кличемо до Вас, Браття, поможіть нам в тім великім визвольним ділі! Пришліть свої датки на се велике діло. Виберіть відпоручників, аби вони на даний знак могли виїхати до Вашинґтону, на велику раду сойм. Призбирайте матеріяли на підставі старокраєвих листів і передайте їх своїм відпоручникам, аби ми могли виробити відповідні внесення та передати їх нашим заступникам, щоби представили їх американському урядови. Надішліть також свої проекти, аби сойм міг полагодити те все, чого бажаєте!

Отсе Ваш великий і святий обовязок. Коли се зробите, так покажете, що дійсно хочете, аби Ваші брати і сестри не терпіли в ляцькім ярмі; що Ви бажаєте дійсно вольности для свого рідного краю.

Филаделфія, Па., 16. марта, 1922.

ЗА ТИМЧАСОВИЙ ГОЛОВНИЙ УРЯД ЛІГИ АМЕРИКАНСЬКИХ ГОРОЖАН УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ ТА БУВШИХ ЖОВНІРІВ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ:

Теодор Грицей, предс.; **Григорій Самбір,** містопредс.; **Іван Боросевич,** касієр; **Андрій Шостак і Михайло Рибак,** секретарі; **Мих. Барановський, Семен Бабяк, Мих. Коцюк і Юрій Крет,** виділові. **Михайло Дармограй,** капітан; **Петро Совірка,** адютант.

P. S. Відозву сю проситься усі українські часописі передрукувати.

Датки хотяйби найменьші на сю цільи Ліги а також листи, слати на адресу:

LEAGUE OF AMERICAN CITIZENS OF UKRAINIAN EXTRACTION,
329 So. 4th St., Philadelphia, Pa.

ЗИМА.

Засни, о серцю, тихим сном;
Доволі лить перлини-сльози,
Бо навкруги стоять морози
І вітер злючий за вікном
Розгнівано співа погрози.

Кожайся, душе, у пісні;
Доволі гніву і розпуки;
Забуть свої пекольні муки:
Вони затихнуть на Весні,
Коли розквітнуть пишні луки.

А ти, о пісне, ще дзвени
У безліч дзвінких мельодій,
Заглянь на гори і в безодні
І пророкуй прихід Весни
В країни темні і холодні!...

Каліш, Польща, 23. січня, 1922.

А. Падолист.

ЧЕРВОНІ ЯБЛОЧКА.

Малий Петрусь не міг ані руш в різдвяну ніч заснути. Батько пішов по селу колядувати, мама поралася ще в пекарні, а він суятився сам один у світлици на постели. Місяць світив у вікно, сіно пахло і він не міг заснути. Все ліз йому в очи їх сад. Одно дерево за другим являлося перед ним, а кожде підперезане перевеслом з дідуха.

Прийшла на чергу і квасниця з межі, та на диво не зявилася вона перед ним з перевеслом а тільки з зеленим листєм та червоними як кров яблочками. І стрілило хлопчині в голову, що батько пообвязував перевеслами всі дерева в саді, щоби нарід позароджували, а позабув тільки за квасницю на межи і не оперезав її. Щось гей торкнуло хлопяче серце! Наче квасниця заговорила до нього:

— Бідна я! Не оперезав мене твій батько. Листє та яблочка з мене опадуть і я всохну...

Хлопчина тре очи, заплющує їх, та даром, квасниця таки лізе в них, має зеленим листєм, сяє червоними як кров яблочками. А вони, червоні яблочка, осміхаються так якось чудно до нього. Мов жибонять, що ось то бачить він їх в останнє, і не буде вже ними гратися. І вчіпилася Петруся гадка побічи в сад і оперезати квасницю. Схопився з постелі і побіг босісенький. По дорозі найшов перевесло, що його батько оставив був в саді і припав до квасниці на межи. Оперезана! Оперезана також! Перевесло випало з закостенілих рук хлопчини. Він осьміхнувся та в хату заволікся вже ледви живий. До рана цілий загорів, аж палало від нього. Не помогли заходи. Петрусь до трех днів помер. Як вмирав то жибонів: Червоні яблочка! Червоні яблочка!

МИ НАЙШЛИ ТОВАРИША.

Промова Івана Боберського на сходинах в честь д-ра Гонтера, перекладчика творів Шевченка, дня 16. лютого с. р. у Винипеґу, Ман., Канада.

Світлий Зборе:—

Коли світова війна стягала людий у ворожі армії, що наступали на себе, то бій не ішов безупинно.

Були дні, тижні і місяці, що противники стояли напроти себе непорушимо. Гляділи на себе допитливими оком; слідили свої рухи; або вичерпані спочивали без руху.

В таких хвилях вояк шукає книжки. Він стоїть в огневім рові з крісом при плечі або вичікує на лініях запілля і хоче розрадити свою думку. Бере за книжку і читає.

Наші вояки читали Шевченка.

Коли українські відділи, чи в часі світової війни, чи підчас війни за українську державність, входили до села або до міста, питали за книжками. Вояк бажав води, бажав харчу, щоб заспокоїти спрагу і голод; обтирав піт з чола і питав за піснями Шевченка; хотів їх все наново читати і все наново почувати слова, які скріпляють ум

Нарід відчув підчас війни ще сильніще ніж колинебудь, що Шевченко його провідник, який пригадує давинну; судить теперішність; і вказує шлях до будучности народу; — провідник сорок міліонів; вожд всіх, що говорять по українськи, деб вони не були.

Від року 1840, коли вийшов „Кобзар", пробивається слово Шевченка скрізь до сорок міліонів сердець. Мусіло минути майже цілих вісімдесять літ заки його зачали перемінюватися в діло, а думки його мозку — в рух тіла цілого народу.

Думка все легка, але рух тяжкий. Мрія про успіх лине як ліскавка, але похід до успіху йде повільно неначе тягарове авто.

Наш провідник видав приказ, що ми українськиий нарід маємо стреміти до волі, бо інакше ми її не будемо мати. Приказ розуміємо; але щоб його виконати, потрібно вправи, потрібно досвіду і сили, потрібно віри в себе.

Боротьба тяжка. Ворогів маємо довкола. Потрібні нам вирозумілі приятелі, прихильники, союзники.

Прихильники поможуть нам зрозуміннєм нашої слушної справи і спонукають наших противників до справедливости; пригадають їм, що ми люди; що таксамо як всі народи потребуємо сонця до життя; що маємо право до сонця рівно з другими.

Провідник наш промовляв не лише за нас; промовляв за ціле людство і жадав від всіх і для всіх братолюбія; домагався для всіх рівного права до життя, до свободи, права до рівного права. Його голос був нашим голосом.

Ми хочемо добра для всіх, не лише для себе.

По дорозі через життє стрінули ми чоловіка, що нас зрозумів і слова нашого провідника передав найбільшому народови на світі, найбільшому орґанізаторови. Нема части світа, де англьо-саксонська раса не провадила би орґанізаційної роботи.

Перекладчик творів Тараса Шевченка на англійську мову подав слова Шевченка тим, що на всіх континентах світа говорять по англійськи і розуміють по англійськи. Всі вони зможуть тепер поняти, чого ми Українці собі бажаємо; про що мріємо, що нам належиться правно; за що боремося.

В шістьдесяті роковини смерти Тараса Шевченка, йдуть його слова через усі моря, до всіх земель.

Перед світовою війною говорилося в історичних англійських творах про український нарід.

В „Монсі Меґезін" з 1918 р. читали англійські читачі статтю Оґґа, професора політичного знання в університеті у Висконсін, окрашену знимками, п. з. „Українці, новий нарід".

Два роки пізнійше появився науковий начерк Ґіббонса, професора в Коломбійськім Університеті, п. з. „Україна і рівновага в Европі".

Але перекладчик творів Шевченка на англійську мову дав англійській суспільности щось більше. Він не дав лише розвідку; він не дав лише критику, але просто відломки українського щирого золота, частину українського життя, українського серця.

А вороги довкруги. Не перестають часописями сіяти свою злобу.

Потрібні нам приятелі, що нас розуміють.

Ми найшли товариша, що вказав світови на один з наших найкрасших скарбів. Бо ми не уміємо хвалитись. Ми не маємо смілости говорити про себе, а може не уміємо ще говорити.

А він каже нам: Майте відвагу! Ви посідаєте силу, лише самі не знаєте про неї. Вірте собі! Ви посідаєте скарби.

І коли він се сказав нам на дорозі нашоог життя, то діло його додало нам певности себе.

Імя д-ра Гонтера записане на завсігди в книзі англійської й української культури. Він приспішив наш хід. Ми заохочені, ми осмілені. Ми йдемо лекше. Ми ступаємо смілійше. А йти маємо ще дуже далеко.

Зайдемо до цілі.
Але:—
Відваги.
Віри в себе.
Злуки всіх сил.

Постійного, витривалого труду вперед!

ЗАЧНІТЬ КУПУВАТИ ТЕПЕР
MAGNOLIA
І
STAR MILK
ЩАДІТЬ ПРЕМІЙОВІ КАРТКИ НА ЦІННІ ПРЕМІЇ.
Пішліть на котру небудь адресу на противній стороні преміййової картки по ілюстровану преміййову лісту.
„Виплатиться щадити премійові картки".

В ЗИМОВУ НІЧ.

За думкою думка пливе сизокрила,
За гадкою гадка прямує свій біг,
За мрією мрія злітає на крилах,
Як тихо спадає з хмар сніг.

І серце в святочну одежу одіте,
Ніжними чуттями дрожить,
Гадками сповите, думками залите,
Мов казка сія, мерехтить.

Регочеться в дивах розкохана мрія,
Мов в сонцю розбуджений цвіт,
Бо рев й заверюха, мороз і завія,
Се чарів розбурханий світ.

Укрита в сумерках недоля зїдлива,
На світа найдальшім кінці,
Бо гадка і думка і мисль мерехтлива,
Чудова оркестра душі.

Завадович Роман.

ПРАВДА ТА КРИВДА.

(Лірницька пісня).

Зле у світі, зле чувати,
Тепер Правди не видати.
Тепер Правду бють, карають,
А Неправду величають.
Тепер Правду бють, катують,
А Неправду гоноруують.
Тепер Правда хліба просить,
А Неправда срібло носить,
Тепер Правда край порога,
А Неправда конець стола;
І пе Правда гірке пиво,
А Неправда зилен вино;
Тепер Правда є в болоті
А Неправда ходить в злоті.

МОСКОВСЬКИЙ ГОРОД

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ

НА ЗАПОРОЖУ.

Оповіданне з другої половини 17-сотих років.

(Продовженне).

(25)

Коли Василь все те вислухав, рішився обступити в ночи тих Москалів, що таборують в степу і нечайно ударити на них. Тих, що не погибнуть при першім наступі, загнав би в город і обсадив вихід. Тоді жаден не міг би втечи в степ. Навкруги них було би непрохідне багно, від дороги його війско. Аж тоді, коли їх так запре, подумає, що далі робити. Самому полковникови порадив вертати домів і поводитися, начеб нічого не знав про ціль приходу війска. „Як прийшли, незнать звідки, так пішли, не знати куди"... нехай відповідає, коли би питав його про се хто з челяди, або хто чужий.

До вечера Василь казав своїм козакам відпочивати. Коли сонце вже скрилося, війско під проводом одного чабана рушило двома, здовж витягненими лавами, окружляючи місце, де з города виходила в степ дорога і де таборувало московське війско, що прийшло на зміну. Козачий каблук обступив Москалів так, що один кінець каблука доторкався млаки, серед котрої був город, з одного боку дороги, другий кінець з другого боку. Маючи Москалів у середині, козаки зсіли з коний і з рушницями в руках стали посуватися вперед, зменшаючи каблук.

• • •

Заговірники, що прийшли від Аюкая, станули о півночи під деревом, в котрім Калмики спрятали були мотузки і ножі. Калмиченкови — тягнув все те і роздав товаришам. Ножі були до роздачі між хлопів. Мотузки і ремінці мали задержати самі заговірники. Коли Калмиченко озирнувся за Ухачем, щоби й йому дати пару мотузків, хлопа вже не було. Здимидів.

— Ухач мабуть вже пішов увільняти сина, — шепнув Аюкай до Петра. — Ходім і ми, щоби не прийти запізно, як він вже накоїть якої біди. Я з сином підсунуся наперед, щоби усунути вартових. Як дорога буде вільна, закашляю. Як би не повелося, так що ви самі будете мусіли кінчати діло, пчихну, або моя неудача яким иншим способом виявиться сама.

Оба Калмики, з ножами в зубах, всунулися, повзучи, в корчі. Син повз кілька кроків за батьком. Перед стежкою, що крізь корчі йшла навкруги города краєм холма, Калмиченко задержався і присів за корчем. Те саме зробив Аюкай, що був уже по тім боці стежки. Сю стежечку витропали вартові, що в ночи сторожили табор. Калмик не довго ждали, щоби почути хід. Коли вартовий знайшовся між ними, Аюкай висунувся зза корча і, заки салдат мав час отворити губу, щоби спитати, хто то, Калмик стис обома руками його горло так, що він лише очі вилупив. Калмиченко вже вязав йому руки і ножем відрізував полу. Сею полою Москаля закнеблювали. Звязали йому ще ноги і поклали в корчах коло стежке.

Ще треба було усунути другого, що кількадесять кроків дальше ходив по тій самій стежці. Пустилися в сю сторону, але надіючися, що таки зараз можуть попасти на него, внусулися по обох боках стежки в корчі. Корчами, дуже обережно, щоби не шелестіти, посувалися дальше і дібралися до місця, де був другий вартовий. Стояв на стежці і викресував огонь до люльки. Аюкай кинувся на него, але тут не поталанило йому. Москаль почув шелест і нагло ступив один крвк в зад. Калмик в своїм розмабу стратив сподівану опору і впав. Рівночасно впав, і то на Калмика, Москаль. Калмиченко, бачучи, що сталося, в тумить утопив свій ніж в плечаб Москаля... Аюкай закашляв і кашлем відповів йому Петро. Трупа затягли в кущі, і вже не криючися, вернули стежкою на місце, де були звязали першого Москаля. Відси крізь кущі продерлися на майдан, на котрім було леговище невільників. Підповзли до того кінця леговища, де зібралися ті невільники, що колись козакували. Між ними лежав молодий Ухач. Не спав жаден.

— Ми вже тут, зачинаємо роботу, — сказали їм Калмики пошепки.

— Нате вам один ключ, — шепнув Калмиченко. — Поздіймайте диби і лежіть, поки хто з нас не підійде до вас і не скаже, вставати, або поки не почуєте кашлю, два рази по два. Уважайте, щоби голос за першим разом не був такий, як за другим. Закашляю я і закашляє батько. Аж тоді вставайте і робіть так, як я вам казав минулої ночи. Робіть точно так, бо инакше попсуєте діло і занапастите себе. По противнім боці стоять наші, і мабуть будуть стріляти на хату і на куріні. Хто піде тамтуди, погибне від кулі разом з Москалями. Також нехай ніхто не лізе в ліс, бо там повно гадюк і бездонне багно.

— Чи мій батько тут? — спитав Ухаченко.

— Є, — відповів Аюкай, — але має иншу роботу. Скину з тебе диби і ходи за мною. Не йди, а лізь, як гадина на череві. Калмиченко передав свій ключ сусідови Ухаченка. Він отворив колодку, але, як приказав Калмиченко — не скидаючи дибів зніг, ляг назад, подаючи ключ другому. Калмиченко взяв від батька глек з гранню, докинув свіжого вугля, виймив гострий як брич двосічний запоясник і посунувся дальше, в сторону леговища Москалів під курінем. Проховзувався проміж сплячих покотом, нахиляючися над кождим стрічним. Над ким він нахилився, той засипляв вічним сном. Полишаючи за собою самих небіжчаків, обійшов курінь і заповз аж на той бік холма, де були приготовані до підпалення купи ріща. Там сів і ждав.

Аюкай повз, ведучи за собою Ухаченка, попри московський курінь з сего боку, де був дім майора. Час до часу давав Ухаченкови ногою знак, щоби задержався. Так було все тоді, коли повзли попри якого сплячого Москаля. Коли Калмик повз дальше, за ним лишався Москаль, що заснув на віки.

— Чи ти знаєш? — спитав Калмик, — де Москалі примістили того, як вони сказали, шпіона? Раньше він все лежав тут, де ми тепер... Вже його тут нема.

— Знаю, шепотів Ухаченко. — Приступ до него тяжкий. Тепер Москалі взяли його між себе. Держать в сім куріни без стін, в самій середині. Кругом него Москалі.

— Лишися тут на хвилину. На... тут маєш кресало й гуку. Я піду до него. Як би там сталося таке що я не верну, то ти лізь дальше, як доси і пробериса на той бік. Корчами зайди за хату майора, за той частокіл, що припирає до хати. Там є кілька куп ріща і трісок. Під ними масне клоче. Як побачиш огні на ліво від тебе, то викреши і ти огню, та підпали ті купи. Потому подайся в зад, але не далеко, щоби не поринути в грузявині, і лягай. Лях і лежи спокійно; не підводися, бо може будуть свистати кульки.

Іванко лишився. Калмик всунувся в курінь, між сплячих Москалів. На самій середині лежав в дибах Насада. Калмик розбудив його обережно, отворив диби і коротко розказав, у чім діло. Відсуваючися від него, лишив йому один ніж і взяв його заступ. Вернув до Іванка і з ним посунувся аж за огорожу припираючу до кватири майора.

— Заки прийде пора світити, я вигадав для тебе иншу роботу. Нам треба буде виймити з частокола один кіл, так щоби мож було влізти в сад. Майор не сподієся ніякого нападу з сего боку, тож найліпше буде з відси дібратися до него. Бери заступ і підкопай отсей стовп так, щоби він, як наляжемо на него, подався. По тім боці хати, на її фронті стояли при вході до неї два вартові. Два стояли там, де зачиналася дорога в степ. Калмик потерпав, що вони, як покмітять щось підозреного, заалярмують весь ґарнізон і сей відділ Москалів, що стоїть в степу при самім кінци дороги. Він рішився сих вартових спрятати. Відходячи від Іванка, Калмик обійшов хату і заглянув зза угла. Оба вартові стояли пару кроків від него і балакали. Калмик взяв ніж у зуби і поклав стрілу на тятиву. Стріла швирнула і прошибла горло Москалеви, що стояв другий від него і до него лицем. Москаль охнув і повалився на землю горілиць. Перший Москаль, що до Калмика був обернений плечима, чув свист стріли, але не знав, що се таке. Йому ані на думку не прийшла можливість нападу і якоїбудь небезпеки для него самого. Бачучи, що товариш, незнати чого, паде на землю, нахилився здивований над упавшим, щоби побачити, що таке сталося. В ту же мить Калмик прискочив до него і встромив ніж в його плечі. Москаль впав на свого товариша. Не задержуючися ні на хвилю, Калмик побіг дальше. Скрутив при углі за хату і обійшовши її, вернув на давне місце.

Думав тепер, як підійти до дороги і спрятати тамтих вартових. Стоячи так з ножем в зубах, з натягненим луком і наслухуючи, почув від дороги голос:

— Андрею Тодоровичу! Підино там перед хату і подивися! Щось там дуже сильно гепнуло, начеб рушниця об землю і хтось застогнав...

(Дальше буде).

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

МУЖИК' ВОВК І ЛИСИЦЯ.

(Народня казка чорноморців).

Ішов мужик полем із мішком через плечі і з ціпом під рукою. Підходе близь лісу, чує, що собаки у лісу гавкають і дуже здорово. Коли-це — вискакує вовк і біжить прямо на мужика. Мужик зразу отетерів, а далі і каже: „Та вжеж не зїсть проклятий ізразу!" І витяг ціп зпід руки тай стоїть. Вовк підбіга, і так наставив свої очі і з ласкою дивиться на мужика. Мужик трохи зрадів. Вовк і каже: „Спаси мене од лютої смерти: я тебе за се не забуду". Мужик не довго думавши, скинув мішок з плечий, і вкинув його в мішок тай пішов своїм путем.

І так проніс його верстов зо дві. А потім вовк і каже: „А ну-лишень пускай: буду тобі дяковать за те, що ти мене ніс". Мужик звалив мішок на землю, розвязує та й дума: „Чим він мене буде дякувать?" Вовк виліз із мішка та й каже: „Тепер я тебе зїм!" Мужик і каже: „О-так! таскав скільки, аж плечі болять, та й ще недовольний, що я тебе спав від собак". Вовк і каже: „Що знай, кажи, а я тебе зїм". Мужик і каже: „Не по-твоему, не помоему, а по-божому! Давай іти в місті до трьох стріч: де кого стрінем, і будемо просить, щоб розібрав наше діло!" Вовк согласився.

Ідуть вони лісом, коли це пасеться кобила. Вони підходять до неї. Мужик і каже: „Здоров' була, кобила!" А кобила ледві підняла голову та й каже: „Здраствуйте!" Мужик і каже: „Ти, може, пожила багацько в світі: розбери наше діло : як нам буть, кому остаться, а кому виноватим буть? Я оцього вовка спас від розбійників, і проніс дві верстви на плечах; а він тепер хоче мене зїсти". Кобила і каже: „Е, чоловіче, тепер стара хліб-сіль не помниться: я була молода та робила дуже здорово, так мене всі любили, а як стара стала, так мене хазяїн узяв та вивів у ліс та й бросив". Мужик каже: „Ходім дальше!"

Ідуть вони дальше, коли-се біжить собака. Вони поздоровкались. Мужик і каже: „Розбери наше діло: я оцього вовка спас от собак, а він тепер хоче зїсти". Собака і каже: „Стара хліб-сіль ни помниться: поки я був молодим, так мене хазяїн любив, а як старий став, так він мене і з двору прогнав. Ідіть собі з Богом!"

Ідуть вони дальше, коли це сидить лисиця. Мужик і каже: „Розбири наше діло: я цього вовка спас от собак і проніс у цьому мішку верстов дві!" Лисиця осміхнулась та й каже: „Як може це статись, щоб такий вовк уліз у цей мішок?" А вовк із-дура: „Ні, влізу!" Лисиця: „Та хоч хвіст видно буде!" Вовк: „Ні, я його підкочу!" Мужик наставив мішок, вовк уліз і хвіст підкорчив. Мужик завязав його і положив на землю Лисиця і каже: „А ну, як у вам молотять?" Мужик начав ціпом молотить по мішку.

ОБРАЗ І ТАБАКА.

(Народна поговірка).

Здоров, куме!
— Здоров!
Де ти був?
— На ярмарку!
Що-ти купив?
— Образ!
А ну покажи!
— Та хай йому! Не хочу розгортатися; руки померзли!
Ну, так вийми тютюн: давай покурим!
— Давай!

DETROIT, MICH.
Українська парохія св. Івана Хрестителя при співучасти Співацького Товариства „Боян", Шкільної Дітвори та визначних солістів, уладжує
ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ВЕЧЕРНИЦІ
в парохіяльній гали при Клиперт і Едвард улици, Дітройт, Миш.
В НЕДІЛЮ, 26-го МАРТА, 1922 Р.
Початок точно 7-ма вечер.
До гідного відсвяткованя памяти великого Кобзаря-Мученика запрошує всіх Українців з Дітройт і околиці
63,64,66 КОМІТЕТ.

ПОЗІР! ПОВАЖАНІ УКРАЇНСЬКІ СПІВАКИ І СПІВАЧКИ.
Як Вам відомо, мається відбути цілого українського загалу Величавий Концерт в Ню Йорку. Цей концерт дає цілий загал український, тож проситься місцевих і позамісцевих співаків і співачок з добрими голосами і слухом до найчисленнійшої участи. Управитель цего хору є славний і заслужений діріґент п. Онуфрик. Проби відбуваються кождої середи і пятниці в галі церковній на 7-ій улици, вечером, точно о 8. години. Приходіть і не жалуйте труду, бо се для нашого добра. Імя недається ніякого, бо то цілий загал просить Вас. 64

Пашпорти, шифкарти, справи старокраєві найскорше, найтаньше полагоджує Канцелярія Нотаріяльна.
T. J. HRYCEY CO.,
329 S. 4th St.,
PHILADELPHIA, PA.

REG. U.S. PAT. OFF.
BOSAK'S HORKÉ VÍNO
"Nature's Tonic"
ОДОБРЕНИЙ ТИСЯЧАМИ
Дає полекшу на захолодження, нестравність, нервовість, затвердження, ниркові заворушення, помагає травленню, будує силу і житевість—чистить кров. В ужитку більше чверть століття. Пишіть по брошуру даром „Вказівник до будуччини".

Всі купці спродають його.
BOSAK MANUFACTURING CO.
SCRANTON - PA.
COPYRIGHT 1921

ПРОТОКОЛ
З РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛ. УРЯДУ У. Н. СОЮЗА.

(2)

На засіданню 30. і 31. грудня 1920 р. порушено слідуючі справи: 1. постановлено развести на ширшу скалю організованне нових членів до організації а членів істнуючих тримати в близшім контакті з осередком організації. Те мало виконатися дорогою творення організаційних округів і назначення для них інспекторів як позваляє на се статут §115; 2. задля зміни органу на дневник поділ уряду менаджера на бизнес менаджера і менаджера; 3. ідучи дальше за ухвалою 15. гол. конвенції звільнення членкинь, членів мужів від плачення за орган і календар, звільнено всіх членкинь взагалі від сих оплат; 4. наслідком знесення народного фонду 15. гол. конвенцією, приступити до колектовання уділених вже стипендій ріжним студентам, щоб сим чином створити стипендийний фонд з котрого могли би користати свіжі ученики; 5. настановленне редакторів денника і їх платні, напрям органу, краєві дописувателі та становище організації і його органу супроти партійних політичних груп.

Ухвали з повисшого засідання були переведені як слідує:

1. Щодо інтензивнійшого організовання нових членів, ухвалено креованне на спробу округ в стейті Ню Йорк, в який входилиб отсі міста: Рачестер, Бингемтон, Ютика, Сиракюз, Обборн, а на інспектора назначено д. Н. Мурашка. З його звіту показалося, що гадка того рода праці має богато добрих сторін, однак організованне нових членів, наслідком безробіття, неосягає пожаданих успіхів. Отже по причині загального безробіття застановлено дальше креованне округів і настановлюванне інспекторів.

2. В справі поділу уряду менаджера на бизнис менаджера і менаджера зайшла ухвала поділити сей уряд після бажання самого менаджера, однак ся ухвала не ввійшла в життє в повні того слова значінню по причині, що показалося ліпше лишити одного менаджера а лишень віддати провадженне книговодства в инші руки так, щоб воно було ведене по певним формам, на що натякали стейтові контролі. Тому менаджер лишився як був і досі з всіми його правами, а книговодство передали мені.

3. По причині, що 15. голов. конвенція ухвалила знести оплати за орган і календар для женщин, яких мужі стоять в організації, показалося, що з тими членицями, які чито самотні чи їх мужі неналежать до нашої організації, треба вести осібні рахунки, списи і т. п., так, що щоб те все мати в належитім порядку, треба було тримати до сего осібну поміч. В виду сього ухвалено звільнити і решту членкинь від повисших оплат, а відділам припоручено повідомити такі членкині, щоб вони, коли хотять читати орган або мати календар, висилали свої членські належитости впрост до адміністрації „Свободи".

4. Наслідком знесення 15. гол. конвенцією народного фонду, ухвалено віднестися до всіх стипендистів, щоб вони звернули або старалися звернути ними побрані стипендії, з чого мається створити фонд стипендийний з котрого могли би користати нові ученики. Ухвалу сю виконано а вислід був той, що стипендисти п.п. П. Гаврилів, А. Вовк, Ів. Фариняк звернули свої стипендії в сумі $420, а п. Мих. Дурдела звернув а конто $5.00. Решта в більшости обіцяла, що зверне коли або докінчить школи або буде в змозі.

5. Справа настановлення редакторів, ухваленне їх платні, краєві дописувателі, напрям органу і становище супроти політичних партійних груп зістала полагоджена враз з Редакційною Комісією в спосіб, що на редакторів покликано п.п. Омеляна Ревюка і В. Б. Лотоцького, їх платню назначено у висоті по 250 дол. в місяць одному, на краєвих дописувателів призначено суму 150 дол., в напрям органу і становище організації принято всеукраїнський безпартійний.

Відтак 24. марта відбулося засіданне екзекутиви наслідком засідання з 20. жовтня 1920 року іменно на засіданню 20. жовтня 1920 р. переведено ухвалу, що тодішний головний предсідатель, д. К. Кирчів, має сейчас виїхати до Відня в справі зібрання правних доказів і зізнань від дотичних свідків в процесі пп. Січинського і Цеглинського проти організації, органу і декотрих головних урядників. На засіданню 24-го марта 1921 р. д. К. Кирчів явився назад зі своєї поїздки та здав з неї справозданне. Його справозданне було: 1. що головний свідок, який прислав звісний лист до Америки, відказався від всякого свідчення та показав пальцем дальше, на підставі чого д. Кирчів вдався до инших людий, які обіцяли зробити все можливе; 2. позаяк однак те все заберало часу, д. Кирчів був змушений полишити ту цілу справу в руках одного з українських адвокатів у Відни а сам повернув. Кошта подорожи, кошта адвокатські і другі, сполучені з тою справою, винесли $1798.66.

Відтак в місяцю цвітню відбулося чотири засідання на яких прийшли на чергу до порішення слідуючі справи:

1. Домаганне Редакційної Комісії ухвалення грошевої суми на видавництва, відданне одному з їх членів книгарського інтересу, щоб той член його поширив і видобув з него гроші на дальші видавництва комісії, відтак закупно друкарні в Ню Йорку від Укр. Нар. Комітету для друковання книжок комісії і закупно книжок зі старого краю.

2. Процеси супроти організації і її органу.

Що до першої справи, то на засіданню 1. цвітня, Редакційна Комісія домагалася, щоби ухвалено їй якусь суму грошеву на видавництва які вона задумує видавати і дркувати, а також щоби книгарняний інтерес передано в її руки під заряд одному з її членів, який рівночасно міг би мати контролю над органом і буде сталим посередником та представником Редакційної Комісії в офісі організації. Екзекутивний комітет на се згодився і на видавництва ухвалив виасигнувати в формі позички суму $1000 з каси Мол. Союза і приняв п. Д. Андрейка як представника і зарядцю книгарні, якого на се місце вибрала Редакційна Комісія.

Наслідком того, та на підставі переведеного референдум в справі реформи Молодечого Союза і з огляду на поширенне діловодства принято одну помічну силу до офісу.

В короткім опісля часі менаджер „Свободи" заявив, що в друкарни „Свободи", так як тепер друкуєся в ній денник, немислимим є друкувати які небудь видавництва Редакційної Комісії задля браку машин і робітника, п. Д. Андрейко будучи тоді також урядником У. Н. Комітету, предложив, що як раз У. Н. Комітет спродає свою друкарню в Ню Йорку, а позаяк носиться з гадкою для поширення книгарняного інтересу, отворити книгарню в Ню Йорку, піддав пропозицію, чи не добре було би купити сю друкарню і отворити там заразом книгарняний інтерес. Ся комбінація мала би дати спромогу Редакційній Комісії друкувати свої видавництва і поширити книгарняний інтерес, зарібки з якого можна би уживати на річ видавництв. По передуманню сеї справи менаджером і д. Андрейком, скликано засіданне членів екзекутиви на якім рішено по переглянennю друкарні, купити її а за яку заплачено $3.600. Щоб д. Андрейко міг розпочати сей інтерес, ухвалено виплатити на його руки ще $400 до інтересу. Коли д. Андрейко переніс книгарню вже до Ню Йорку і обняв провід друкарні, показалося що в книгарни теперішний „Свободи" є дуже малий засіб покупних книжок та щоби розвинути інтерес як слід, книгарня вимагає більше свіжих книжок зі старого краю. На попертий сей висновок зі сторони менаджера і д. Андрейка, постановлено закупити більшу скількість книжок. На закупно книжок виасигнувала „Свобода" $700, Редакційна комісія $800, а У. Н. Союз $1000 як зворотну позичку, решту мало сплачуватися з інтересу книгарняного. Справозданне з ходу цілого того інтересу здасть д. Андрейко.

Що до другої справи, а се процеси супроти організації, справа представляється як слідує: Як відомо, вибраний новий головний уряд 15. головною конвенцією перебрав до покінчення два процеси, а се: Січинський-Цеглинський і о. Залітач, а відтак надійшов ще процес п. Івана Ганяка з Пітсбурга. Процес Січинський-Цеглинський є кождому звісний, тому нема потреби повтаряти його. Процес о. Залітача повстав наслідком дописи поміщеної в органі свого часу на тему обходу 4. липня в Гартфорд, Конн. Процес Івана Ганяка повстав також наслідком поміщення дописи в органі на тему місцевих відносин.

Як на 15. головній конвенції делегати, так на засіданню 31. грудня присутні головні урядники висловлювали свої бажання, щоб доложено старань вичистити організацію раз від всяких процесів. Тому коли на засіданню 31. грудня 1920 обговорювано ту справу, рішено вибрати комітет поза членів екзекутиви і поручено йому, щоб пробував покінчити процес Січинського і Цеглинського. Комітет сей, який складався з членів контрольної комісії, старався перевести припоручене йому діло, але не осяг жадних успіхів. Як члени сього комітету самі заявили, на їх кілька разові листи, не одержали жадної відповіди від дотичних сторін. Відтак я дістав письмо від д. Мурашки, члена Редакційної Комісії, в якім повідомлено мене, що д. Мурашко говорив з д. Цеглинським, котрий заявив йому, що він і д. Січинський готові покінчити цілу аферу мировою дорогою. На се письмо я відповів д. Мурашкови що і організація готова до сего як що ті панове справді хотять покінчити те все по доброму і людяному. По сім д. Мурашко будучи в офісі організації на засіданню 1. цвітня звів мене і д. Цеглинського перший раз до обговорення сеї справи. По сих переговорах наступили другі, треті і т. д., а вкінци поставлено нам услівя з якими або треба було погодитися або іти в процес. Услівя сі були виплатити кождому з них по $3500 коштів і помістити в органі відклик ними подиктований. На засіданню членів екзекутиви і контрольної комісия, яке я в тій справі скликав, по обговоренню справи з усіх боків, було рішено вповні вдоволити сих панів, виплатити їм жадані суми а також підписати ними подиктований відклик. Так отже покінчився сей процес.

Другий процес о. Залітача. Ся справа відбулася таки в суді і судії присяжні присудили о. Залітачеви відшкодованнє в сумі $7500. Вирок сей заапельовано до висшого суду, де покищо справа стоїть непорішена. В справі сього процесу і його полагодження я відносився також до адміністратора нашої гр. кат. дієцезії але без успіху.

Третий процес Івана Ганяка полагодив я в мирний спосіб поза суд, звертаючи Іванови Ганякови кошти адвокатів і його в сумі $1000.

Щоби на будуче хоронити організацію перед подібними процесами, уважаю за відповідне перше всего: в нашій інституції повинен все бути чоловік, який би пильнував та строго слідив, щоб того рода процеси не повторювалися, при тім такий чоловік чи урядник мусить бути хотяй примітивно обзнакомлений з пресовим законом нашого стейту. Минувшина доказує, що такий чоловік богато защадить клопотів і видатків організації, а теперішність учить, що часопись все дуже легонько може впасти жертвою несовісних людий, що відтак наносить їй шкоду і клопоти. Дальше треба знати що від якогось часу деякі люди між українською суспільностю лише чекають на спосібність, щоб мали притоку помачати свої брудні руки в скарбници народної інституції, бо мовляв: Союз має гроші і є з чого потягнути. Характеристичне, що в сім найбільше кохаються люди котрі носять хрести і в його імени проповідують любов і братерство. Члени наші в нетикальність сирітського гроша повинні пильно слідити за сим, і цезабувати про се.

Дальша справа яка заслугує на увагу, є слабість нашого теперішного менаджера д. А. Савки. Менаджер д. Савка сповняв свій уряд до 15. падолиста 1921 р. коли попав в хоробу яка звалила його з ніг і був примушений лишити свій уряд на необграничений час. Його уряд ухвалою з дня 25. падолиста заступаю поки що при помочи д. Петра Мацийовського.

Отсе були би всі важнійші справи які мали місце в нутрі організації за рік 1921.

Тепер лишається ще перегляд зовнішний. Протягом 1921 року наша організація не зросла в числі членства як того бажалобся. Причину сего можна ріжно толкувати: безробітте, припиненне іміграції і безпечречно причинилося богато до застою також і еміграція яка зачалася по скінченню війни. Коли однак зважимо що в Америці українська іміграція сягає 1 міліон, з чого у всіх українських організаціях число зорганізованих не сягає 25 тисяч, мусимо прийти до заключення, що поза висше згадані причини, мусить мати місце ще одна, а се сумна байдужність нашого українського емігранта і незрозумілість ваги організаційної сили на еміграції. Подивімся лише на наших братв з Угорщини. Вони рахують свою іміграцію на половину нашої, се є около 500,000, з яких лише в однім „Соединенію" є зорганізованих понад 100.000. Яка кольосальна ріжниця між нами а ними та понятте ваги „в лучности сила". Повисші факти повинні би застановити кождого здорово думаючого американського Українця, а тоді може лекше було би йому здати собі справу, чому нам все вітер в очі.

Переходячи до справ народних тут треба зазначити, що наша організація, а зглядно її орган, провадив роботу народну по змозі і його силам, придержуючися напряму народнього і всеукраїнського. Поза ухвалених $5000 послідною конвенцією, У. Н. Союза виасигнував на позичку закупна бондів Свободи суму $3000. Поза се як його урядники так і його члени робили все можливе для осягнення ідей українського народу в старім краю. Та тут знову насуваєся дещо, якби наш орган говорив іменем 100-тисячної членської армії, як би наше представництво організації кричало іменем 100 тисяч голов, се мало би цілком инше значінне і вагу перед світом та лицем других народів, як має воно значінне, коли говориться іменем заледви 12 тисяч зорганізованих козарлюг.

На сім кінчу своє справозданне з надією, що рік 1922 буде світлійший для нашої організації і українського народу.

З ХРОНІКИ БАНДИТИЗМУ В ПОЛЬЩІ.

Бандитизм в Польщі, головно в. б. російськім забороні і західній Галичи, прибирає чимраз більші розміри. Бандити не то, що нападають на села і місточка, але й на поїзди, що до тепер було нечуване. Недавно був такий напад під Варшавою, а перед кількома днями на шляху між Пшеворском а Ярославом. В містечку Сколімові напали бандити на двір місцевого дідича, вбили сім осіб в одній кімнаті і ограбивши дім, втікли. В суботу, 11. лютого напало на одно місточко коло Варшави 40 добре уоружених бандитів з двома машиновими крісами(!), ограбували багатші доми і розстріляли одного чоловіка, що ставив їм опір. Варшавська поліція прибула щойно другого дня в полудне на місце злочину. В околицях Богуміна бушує шайка бандитів, що має своїх аґентів і розвідчиків по селах і містах. Польська преса подає, що навіть урядники-телефоністи є з ними в порозумінню і остерігають бандитські ватаго перед поліцією. — В ночі з вівтірка на середу знайдено на зелізничім торі під Львовом лежачого мужчину з урваною правою рукою і тяжко пораненого на цілім тілі. Раненого перенесено на двірець, де він по кількох годинах вмер. Коло нього знайдено леґітимацію на імя Миколи Лецковича з Ліска. Це молодий чоловік, около 26 літ, бльондин. — О півночі 7. лютого трох узброєних бандитів в віці від 21 до 35 літ впало на млинаря в Ловчі, цішанівського повіту, звязали млинареви, його жінці, слузі і присутньому селянинови руки дротом, положили їх лицем до землі, та ограбивши хату й забравши готівку 75.000 мп., сіли на сани й спокійно відїхали. — В Слонім; к. Варшави убили невислиджені досі бандити осіб в тамошнім млині та ограбили касу. Поліція визначила чверть міліона нагороди тому, хто поможе зловити бандитів. — В Хлівчанах равського повіту, напали бандити на дім лісничого Брінґера, убили його, ограбили хату і зникли без сліду.

БАЛТИЦЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ

ВПРОСТ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ З НЮ ЙОРКУ ДО:

ГАМБУРГ .... 3 класа $103.50
ДАНЦІГ .... $106.50 | $5 податки
ЛІБАВИ $110.00

ЗНАМЕНИТІ КОРАБЛІ-ДВОШРУБОВЦІ ВІДПЛИВАЮТЬ
„ЛАТВІЯ" - - - - - - 22. МАРТА
„ПОЛОНІЯ" - - - - - - 5. ЦВІТНЯ

Також нова пряма лінія між Лібав — Данціґ — Галіфакс, Канада.
Зарезервуйте місце у наших уповажнених агентів у вашому місті, або
BALTIC AMERICAN LINE, Inc., Gen'l. Pass. Agents, 9 Broadway, New York City.

Telephone Circle 1418

АВТОМОБІЛЬОВА ІНСТРУКЦІЯ.
Як Ви є без роботи вправдіть до нас і научіться фаху щоб не потрібували оглядатися все за звичайною роботою. Научіться добре платного фаху, заробляючи від 40 до 50 дол. тижнево по одержанню свідоцтва яке гарантуємо. ПАМЯТАЙТЕ що заки вложите гроші на науку прийдіть і засягніть інформацій від нашого інструктора оглядаючи рівночасно наші найновійші автомобілі і переконайтеся як учимо наших учеників.
AREA AUTO SCHOOL, 146 West 56th Street, NEW YORK CITY

Григорій КУНАШЕВСЬКИЙ
ПРЕДСТАВИТЕЛЬ ВСІХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ.
Шифкарти на всі найвигіднійші Кораблі.
Старанна опіка для родин.
Родимці! Бажаєте святкувати в краю надходячі СВЯТА, старайтесь замовити собі місце до відїзду, понеже число відїжджаючих з кождим днем зростає.
Бажаєте вислати грошеву поміч оставшій в краю рідні, висилайте її сейчас, щоб рідня Ваша змогла в час ще на СВЯТА таку отримати.
За всякою порадою повинні віднестись з повним довірем до знаної Вам старої фірми, где все полагоджуєсь точно і ретельно
G. KUHASHEVSKY, 179 E. 3rd ST., NEW YORK, N. Y.

ДР. АБОВИЧ
Говорить по українськи.
ЛІЧИТЬ ВСІ ХОРОБИ МУЩИН І ЖЕНЩИН.
Урядові години від 9. рано до 8. веч., в неділі до 1. попол.
329 E. 10th St., близько Ave. B, New York City.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Години приняття: від 9. рано до 9. вечер, в неділі до 4. пополудни
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

СПЕЦІЯЛІСТ
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
СПЕЦІЯЛІСТА ХРОНІЧНИХ НЕДУГ, КРОВИ, ШКІРИ, НЕРВІВ, ЖОЛУДКА І НИРОК.
Порада дармо.
DR. ZINS
110 E. 16 ST., NEW YORK
Межи 4th Ave. a Irving Place.
Години від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. попол.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить операції. Дає неплатні поради.
DR. B. HOHENBERG
304—2nd AVENUE,
межи 17-ою а 18-ою улицею
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 1882 Stuyvesant.

НАЙНОВІЩИЙ
КАТАЛЬОГ
КНИГАРНІ „СІЧОВОГО БАЗАРУ"
ВИШЛЕМО КОЖДОМУ
ДАРОМ
SICHOVY BAZAR
34 E. 7-TH ST.
NEW YORK, N. Y.

ФАРМИ!

НА ПРОДАЖ. 40 акрова фарма близько стріткари і великого міста. Добрі будинки і добра земля. Яблока, суниці, малини, жито, худоба, фармерські знаряди і автомобіль. Ціна $4000. Заплата після угоди. Голоситися до: Arthur Lindberg, Fruitport, Mich. 56-68

ФАРМА НА ПРОДАЖ.
По причині старости, продається фарма 115 акрів. Добрий дім з 10 кімнат, велика стодола і другі забудовання, 8 коров, 2 коні, 300 курий, качки, гуси, свині і ціла машинерія. Фарма на стейтовій дорозі, 4 милі до великого міста. Ціна $3700, готівкою $2000 а решта на сплати. PISARKO & POKUTNY, 406 E. 5th Street, New York City. 61-66

ФАРМИ! — ФАРМИ!
Родимці! Купуйте фарми лишень в околиці фабричного міста Oneida і Syracuse, N. Y. Тут є найліпша земля, тепліші сторони. Тут корна не замерзне Вам в літі як се діється дальше на північ від наших сторін. Голоситися до: A. FILIPCZAK, Durhamville, Oneida, N. Y. 64,66,68

ФАРМИ в найгарнійшій і найбільшій українсько-польській кольонії в стейті Пенсилванія. Фарма 90 акрів доброї землі при стейтовій дорозі, при самім місті Quakertown. Ціна $7300, вплати $2.000. — 70 акрова, гарна рівнина. Ціна $4000, вплати $1200. — 140 акрова, до управи картофель. Ціна $8000, вплати $3500. — 28 акрова, ціна $2600, вплати $1000. JOSEPH MOZYNSKI, Quakertown, Pa. 59,62,64,68,70

НА ПРОДАЖ.
Великі Служебники, оправлені в полотно, львівське видання, ціна $35.00
Богословіє Моральне в українській мові о. А. Бачинського, брошуроване, ціна $5.00
Право церковне в українській мові, брош., о. А. Бачинського $4.50
Богословіє Пастирське о. д-ра Ів. Бартошевського, обем 1067 сторін, брошуроване, ціна $6.00
Адреса: 64—
MISS A. LAWRUK,
5 W. Third Street, Chester, Pa.

ВІД 10. СІЧНЯ С. Р.
ДОК. МЕД. МУСІЙ КАДЕЦЬ
50 ST. MARKS PL. (8th St.)
коло Другої Евені
буде приймати щоденно від 11—1 попол. й 6—8 вечер. У неділі і свята 9—1 попол.
Телефон: Dry Dock 4418

ДОБРИЙ АПЕТИТ ДО ЇДИ СИЛА І ЕНЕРГІЯ.
Пан Стефан Михаліга, 432 W. Olive St., Mt. Carmel, Pa., пише: „Ваше Босакове Гірке Вино є той найліпший лік, понеже перше, дає добрий апетит до їди, друге чистить кров, а третє, додає силу і енергію. Воно є тим найліпшим ліком не лишень для старших але і для дітий. Я і ціла моя родина ніколи не єсьмо без него, всі його уживаємо для доброго здоровля". Пан Михаліга знає з досвіду яким цінним ліком є Босакове Гірке Вино в допомозі апетиту до їди, твореню богатої червоної крови, в убезпеченню сили і енергії та як загальне лікарство в хаті. Замовіть собі його ще днесь у Вашого шторника або пишіть по „Вказівник до будучини" до: Bosak Manufacturing Co., Scranton, Pa. 64,68

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!
Вже маємо на складі
РАХУНКОВІ КНИЖОЧКИ
до скорого множення, очислювання платні, мір, ваги, площі, обємности і других бизнесових обчислень.
Ціна примірника, оправленого в тверду полотняну оправу 50 ЦЕНТІВ.
Пишіть на адресу:
„SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ПРИГАДКА НА ЧАСІ.
Хто хоче вислати святочні великодні желання своїм рідним в старім краю, нехай висилає тепер. Маємо на складі великий вибір святочних карток.
Вишивані шовком, з відповідним віршом, ціна .... 25 цнт.
Вишивані шовком, без вірша ...... 15 цнт.
Емальовані, німецького виробу .. 5 цнт.
Звичайні картки з українськими тупами і кревиднами, ціна .... 5 цнт.
Пишіть на адресу:
„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОЗІР!
ЛИСТИ дуже гарно декоровані цвітами і золотом, також з Ісусом Христом воскресшим з гробу і відповідним вершиком на воскресення Христове. $1.00 за один 10 цнт., дозин $1.00
Для агентів і шторників великий рабат.
Замовлення посилайте на адресу:
UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th St., New York, N. Y. 52m.th

КАЛЕНДАР
„ПРОСВІТА"
НА 1922 РІК.
Ціна 75 центів з пересилкою.
Пишіть на адресу:
„SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Пошукую свого товариша МИХАЙЛА ГУЛИН, котрий перебував у Філядельфії, Па., 2822 Poplar St., а тепер має мешкати в Нюарку, Н. Дж. Хтоби о нім знав або він сам, прошу повідомити мене як найскорше. William Chimick, Essex County Penitentiary, Caldwell, N. J. 63-64

ПАРОХІЯ в Maizeville, Pa. (висше 200 родин), потребує сейчас дякоучителя. Платня 90 дол і одна третя часть з представлень і доходи. Услівя: сильний голос, тверезість, вечірня школа, хор, представлення. Голоситись до: Greek Catholic Church, 322 Spring St., Frackville, Pa. 61-64

НА ПРОДАЖ українсько-польський ресторант. Голоситися на адресу: 105 St. Marks Place, East 8th St., New York City. 53-69

ПОТРЕБА мущин між 18 а 55 роком життя, можна зробити сто долярів тижнево набувши право власности в дуже модерній підприємстві. Пишіть по англійськи по інформації. Mr. Ettinger, Third floor, 110 West 34th St., New York. 64,67

ПО ПРИЧИНІ смерти мужа, мушу продати гросерню і делікатесен склеп в дільниці українсько-польській. Продам по дуже умірковавній ціні. Голоситися до: Frances Bobel, 103 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. 64-67

СКІЛЬКИ ДАСЬТЕ
за машину до-писання (Гемонд Тайпрайтер), яка пише по українськи, англійськи і якою тільки хочете мовою. Машина майже нова, куплена допереа кілька місяців тому, є в добрім стані, має футерал, легка, можна її вигідно брати зі собою в дорогу. Пишіть сейчас на адресу: TYPEWRITER, c/o Svoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

ОГОЛОШЕННЄ.
Українська Спілка виробу граючих колибачів-колисок і т. д., пошукує спільників, котрі знають на машинах робити, рівнож і помічників. Тож піддираймо українські підприємства. По всякі інформації прошу писати до: АНТІН ЖУБРИД, 24 Charlotte Ave., Jersey City, N. J. 64,67,69

ВАЖНЕ! ВАЖНЕ!
З початком місяця марта б. р. бувші корабельні лінії Hamburg American Line і North German Lloyd вирівнують рахунки за шифкарти і посилки грошеві які не були чи то шифкарти ужиті чи гроші переслані наслідком війни і воєнного стану. Хто з наших людий має того рода справи не викінчені з повисшими компаніями, нехай зголоситься до: Mr. Frank J. Sullivan, 45 Broadway, New York City. 56-68

КРИМІНАЛЬНЕ БЮРО ДЕТЕКТИВІВ.
Коли Вас хто обікрав, ошукав або пошкодував, коли маєте які фамілійні клопоти, удайтеся до мене, я поможу Вам в добрий спосіб. Полагоджую справи в цілій Америці і Канаді. Голоситься до бюра: WILLIAM LAZOREK, український детектив, 133 Second Ave., ріг 8 улиці, офіс ч. 11, New York, N. Y. 61-72

ВИСТАВА В НЮ ЙОРКУ.
В друкарни Січового Базару 30 Іст 7-ма улиця буде вистава українських образів через цілий тиждень від 12. до 18. марта. Там також буде можна побачити часописи і видання з Радянської України які щойно надійшли. Отворено кождого дня і в неділю. Вступ вільний. 57-64

ДО КРАЮ
ГАЛИЧИНИ
ДОМУ
ПРОДАЄМО
ШИФКАРТИ
Висилаємо гроші під гарантією.
Голоситься до:
MID EUROPEAN IMIGRANT HOUSE
Ukrainian Bureau,
197 E. 4th St., New York City
Mich. Hanchin.

УКРАЇНСЬКИЙ БАЗАР І КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА
має великий склад книжок всякого роду: Історії, Повісти, Оповідання, Байки, Співаники, Молитвеники, Церковні Книги, Образи релігійні і штучні, Світлини, Стінні малюнки, Перстені, Картки і много инших річий які Вишивані сорочки, Обруси, Фартушки, Кравати, Хустки, Узори до вишивання, Книжки і Нитки Д. М. С. Вироби з коралів, Гербати чоловічі і мужеські, пацьорки і запрастатки до робовання пальцькової роботи. Катальог даром. Адресуйте: 98m—
UKRAINSKA KNYHARNIA,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

ДО КРАЮ
можемо вислати кождого хто схоче приїхати за нашою поміччю в кілька годин певно при низькій заплаті. Надішліть за інформаціями. Як треба то виплатимо за Вас в старім краю...
GREENWICH LABOR AGENCY,
189 Greenwich Street,
New York, N. Y.

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
Українські Погребники

Без ріжниці в котрій стороні Шікаґо або околиці мешкаєте, телефонуйте до МУЗИКИ і вашим ділом.
2231 W. CHICAGO AVE.
Tel. Seeley 1282 i West 6557